Магистърска програма „Моден дизайн“ в Националната художествена академия и шоурум „MINOAR“

представят:

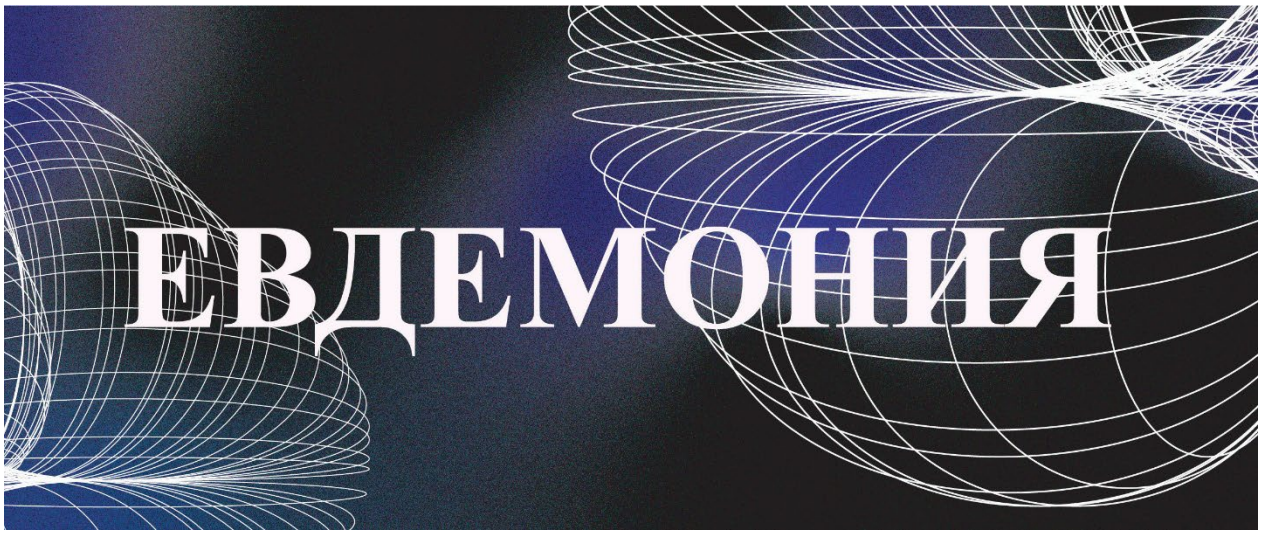

10 модни етюда в 10 дни

16-26 април (всеки ден), 2026

Шоурум „MINOAR“ , Бул. Княз Александър Дондуков, 131, гр. София

Димитър Аврамов, Кристина Русева, Алис Демирева, Красимир Йорданов, Сиана Дамянова, Аделина Макавеева, Ванеса Иванова, Николай Попов, Мая Димова, Теодора Пенкова

„Евдемония“ е десетдневен сайт-спесифик инсталационен проект, в рамките на който десет млади автори (студенти в специалност „Моден дизайн“ и „Моден мениджмънт и брандинг“, о.к.с. магистър) представят десет модни концепции във форма на авторски модни инсталации. Всеки от тях разполага с витрината и пространството на шоурум “MINOAR” за един ден, трансформирайки го по уникален начин със собствени средства с цел представяне на авторски моден продукт. Концептуалната рамка на проекта е Аристотеловата етика – идеята за така наречената евдемония: върховното „благо“ или „дух“, тоест пълното щастие, или крайната цел (самоцел) на „доброто“ съществуване, която може да бъде постигната само чрез баланса между противоположни ценности. Всеки от авторите показва сблъсък, като преформулира двойките антични ценности и на техен гръб открива нови – съвременната диалектика на противоречиви понятия като минало-настояще (бъдеще), присъствие-отсъствие, мекота-твърдост, вътрешно-външно, преходно-вечно, ред-разруха.

МИКРООРГАНИЗЪМ / MICROORGANISM

Димитър Аврамов

16.04-четвъртък, 18ч.

Откриващата инсталация доказва, че модният продукт не е фиксиран или статичен. Димитър Аврамов заявява, че модата е движение – тя е ефимерна и преходна, целенасочено „незавършена". Не е краен продукт (защото целостта на крайния продукт не съществува), а трансформация сама по себе си. Биологията на живите същества е превърната в слоеве от „микроорганизми" – ансамблите на колекцията, представени като натрапници, разяждащи шоурума на MINOBR. Акцентът е поставен върху нестабилността на материите. На преден план са мутацията и разпадът – неизбежни жизнени процеси – и обектите видимо изглеждат „заразени", подчертавайки неизменността на трансформацията: възникване, дегенерация, възстановяване. Модата, често смятана за устойчива и красива в своята цялост и завършеност, е корозирала (също толкова крехка, колкото самото човешко тяло), или по-скоро е самия акт на корозия, активна и безкрайна; тя е жив организъм, който се разпада и самоунищожава, и точно в това се крие нейната красота.

LAGOM

Кристина Русева

17.04-петък, 18ч.

Инсталация – мета-разказ. Кристина Русева умело превежда Аристотеловата идея за перфектния баланс на езика на модата, като подчертава хармонията на противоположностите. Дизайнерът не работи с абсолютни стойности – няма върховно добро или зло, няма пълна тъмнина или светлина, тъй като всяко понятие е дефинирано спрямо опозицията. Колекцията LAGOM балансира на границата между противоречията, подчертава идеята, че нищо не е окончателно, че понятията съществуват в рамките на спектър. Геометричната прецизност среща гладката флуидност; острите ръбове срещат тъканта в свободно падане. Съжителство между вълна и коприна, между плътност и прозрачност, между основни цветове и петна от разредена боя – ефектът е помиряване на противоположностите, подчертаване на жизнеността на привидно антагонистични форми и конструкции. Парадокс от текстури и форми – антиподни визуални и тактилни преживявания – улавя двойствеността на човешките стремежи, на търсенето на идеалния еквилибриум.

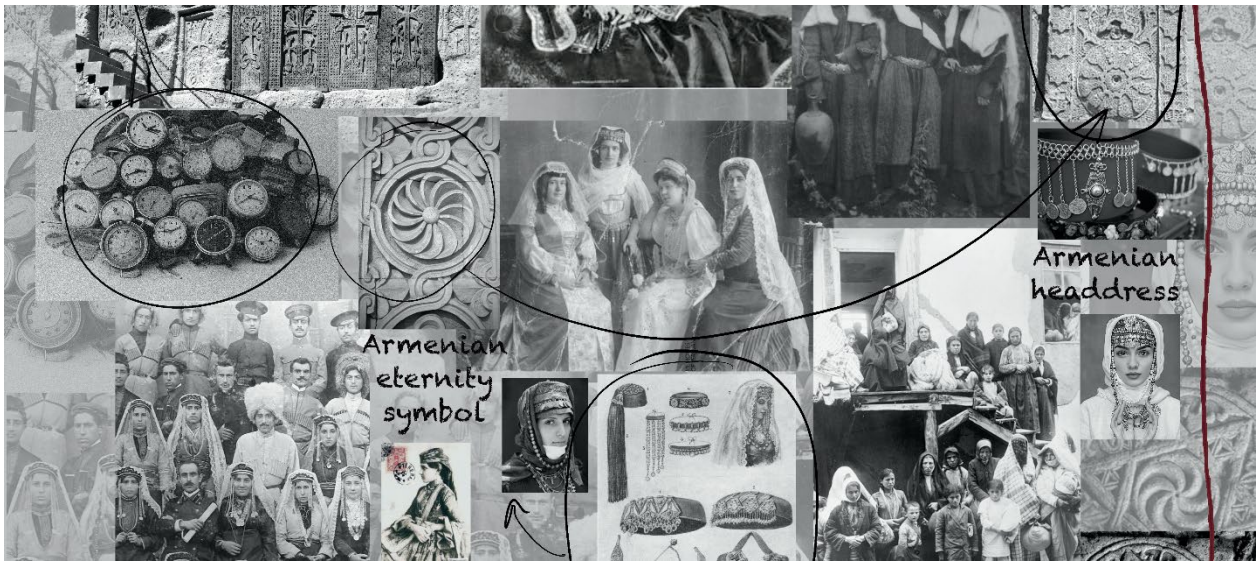

ПРИСЪСТВАЩО ОТСЪСТВИЕ / PRESENT ABSENCE

Алис Демирева

18.04-събота, 18 ч.

Изкуството е едновременно вечно и неизбежно обвързано с епохата, на която принадлежи. „Присъстващо отсъствие" извежда тази двойственост на преден план, довежда я до точка на кипене. Инсталацията черпи от миналото и го деконструира; запазва спомена, но го преобразува по съвременен начин. На фокус е арменският геноцид от 1915-1917 г.: момент, от който няма връщане назад, момент на безтегловност. Алис Демирева принуждава публиката да се изправи пред спомена, да осъзнае как миналото никога не изчезва напълно, а оставя следа в настоящето (бъдещето). Семейната история на самата дизайнерка определя символиката на инсталацията: състояние между присъствие и отсъствие, между заземеност и дрейф, насоченост и безцелна меланхолия. Външният свят не предоставя стабилност. Остава вътрешното – ядрото, сърцето на културата, духовният компас. Деконструкцията, като основен подход в реализацията на модния продукт, е демонстрирана чрез изобилието от тъкани и слоеве, чрез препратки, които свързват различни времеви периоди, заедно с аксесоари, които поддържат спомена жив. Инсталацията показва едно зейнало отсъствие в тандем със солидното присъствие, с основата, която никога не загива – корените, които вече са част от идентичността.

ПУХ, ПУХ И ПРАХ / FUZZ, FUZZ & SMITHEREENS

Красимир Йорданов

19.04- неделя, 18 ч.

Сблъсъците невинаги са жестоки. Не е необходимо показването на слабост да стане чрез гротеска. Красимир Йорданов, дизайнер-снайперист (уцелващ модните концепции право в сърцето), фокусира мерника си върху неизбежността на противоречията; разкрива нежната ни вътрешност – пухът, топъл и облакообразен, пухкав е изведен отвън, да диша и да бъде силен в своята уязвимост. Той размива границите между вътрешност и външност. Тук няма конфликт: прахът-деним отстъпва, дава пространство на пуха да се развихри, прибира се навътре, когато е необходимо. И двете страни са готови да се приспособят. Нито една от тях не може да съществува без другата. Противоположностите се допълват взаимно, подчертават двойствеността на човешката природа – едновременно мека и груба, топла и сурова, жилава и уязвима. Краищата са груби и реалността на бунта се разкрива като безразсъдство, липса на страх от показването на несъвършенства, разкриването на слабости и смелостта в акта на носене на натрупания прах: слабост с лицето на сила.

ДЕПО / DEPOT

Сиана Дамянова

20.04-понеделник, 18ч.

Човекът е едновременно животно и изкуствен механизъм. Това противоречие е подчертано чрез смесицата от човешка природа и груби, изкуствени пейзажи, чрез комбинацията от движение и статичност. В центъра на инсталацията е една единствена визия – аутфит, който е удобен и неконтролиран, но и обратен на природната среда - градски. Този централен елемент разчита на естетиката на уличното облекло (стрийтуеър), както и на формализъм в стил BAUHAUS, като така позволява едновременно да се запази удобството и естествеността на човешкото телесно преживяване, и същевременно интеграцията в градския пейзаж – графити, бетон, метро. Железопътните линии и подземните проходи, тролейбусните жици и електрическите кабели се превръщат в еластични връзки, вплитащи се и усукващи се в тъканта на метрополиса, който е човешкото тяло. Сиана Дамянова предизвиква усещане за въплъщение в средата, за двойно преживяване – човек и свят в едно. Градът диша, както и човекът, когото приютява. Траверсите подкрепят нашето движение не като елиминират противоречията, а като черпят сила именно от тях чрез адаптация.

ПРЕЗАШИВАНЕ / RESTITCHING

Аделина Макавеева

21.04 - вторник, 18 ч.

В колекцията „Презашиване“ минало и настояще се преплитат като шевове с цвят на кръв. Тя разглежда връзките между противоположностите (парадоксално допълващи се и дори лица на една и съща монета) – ново-старо, живо-мъртво, хаос-сътворение, красота-убийствена разруха – като набляга на гротесковия елемент в модния дизайн. Черпейки вдъхновение от готиката на „Франкенщайн“ и „Кошмарът преди Коледа“, Аделина Макавеева „презашива“ не само дрехата, но и човешкото тяло, което само по себе си носи културен контекст. Облеклото се превръща във втора кожа; червеният шев – във въплъщението на кръвоносните съдове. Творецът винаги кърви символично. Всяко унищожение е ново начало.

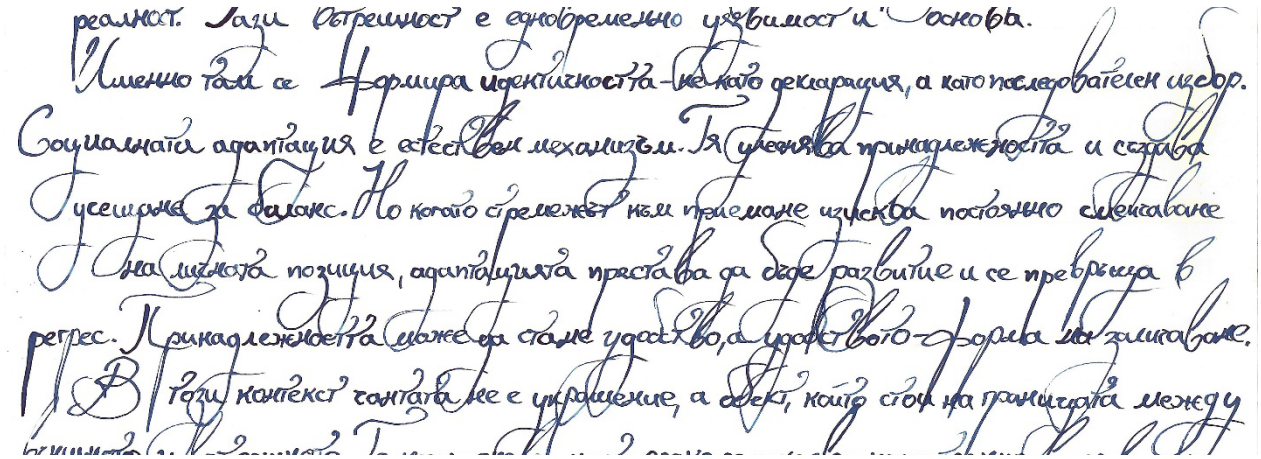

реалност. Тази вътрешност е едновременно уязвимост и основа.
Именно там се формира идентичността – не като декларация, а като последователен избор.
Социалната адаптация е естествен механизъм. Тя улеснява принадлежността и създава
усещане за баланс. Но когато стремежът към приемане изисква постоянно смекчаване
на личната позиция, адаптацията престава да бъде развитие и се превръща в
регрес. Принадлежността може да стане удобство, а удобството – форма на затваряне.
В този контекст чантата не е украшение, а обект, който стои на границата между

ВЪТРЕШНА ОРБИТА / INTERNAL ORBIT

Ванеса Иванова

22.04-сряда, 18 ч.

Чантата е функция и метафизика. Едновременно утилитарен и символен моден обект, тя съчетава противоречията на идентичността. В епоха, в която максимата „Формата следва функцията" вече е утвърдена философия, Ванеса Иванова поставя под въпрос човешката идентичност – неизбежно социална – като съчетава идеята (eidos) и формата (morphe). И точно тук чантата поема ролята на нещо повече от аксесоар; тя играе с предела между вътрешен компас и външно влияние (средата ни моделира, но не всяка среда заслужава лоялност или предполага развитие), напомня за това, че усилието си струва, че индивидът има нужда от посока. Образът е визуалният превод на вътрешния бунт – бунт, който е парадоксално ясен и предполага подреденост. Модният продукт носи културно-социалното бреме на дизайнера и носещия го; винаги е натоварен със значение, но и въздейства върху идентичността също толкова, колкото тя влияе върху него.

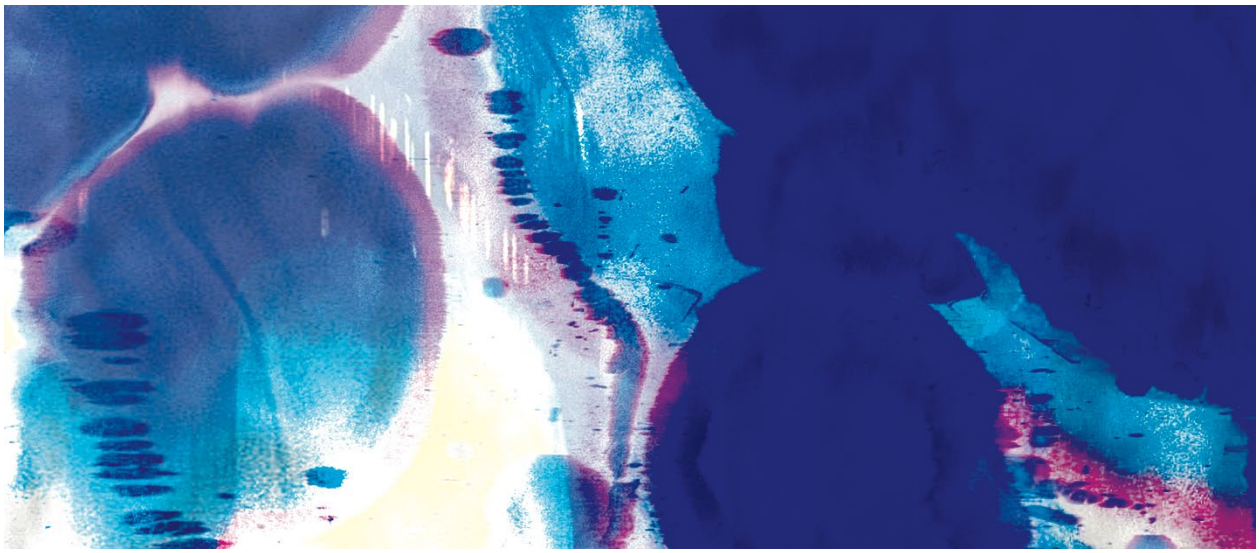

НЕОБХОДИМОТО СИНЬО / THE MOST IMPORTANT BLUE

Николай Попов

23.04 – четвъртък, 18 ч.

Подходът на Николай Попов събаря стените на социалния конформизъм. Противоречието е ясно: от едната страна е наложеният ред, професионализмът, сковаността, нормите, които сме задължени да спазваме, а от другата е поривът към бунт срещу структурализма и фиксираните идеи за морал и рационалност, желанието на автентичното „аз" да се освободи, да отключи пространството отвъд Свръх-егото. Синьото в стил Ив Клайн чака да се разлее, да облее тялото в процеса на освобождение от обществените ограничения. Болезнено познатата офисна среда се превръща в сцена на хаос. Пърформансът достига до точката на пречупване; творецът е химикалка под натиск… и се чупи. Пластмасовата обвивка се напуква и синьото изтича, оцветява инсталацията по начин, който самият дизайнер не може да контролира. Крайният продукт е неизбежност, но такава, която не може да бъде предвидена. Вътрешното и външното се обединяват чрез участието на публиката, която е поканена да посее хаос в системата на контрол. Новото статуквo е малко разхвърляно, отървало се е от еднообразието и симетрията, превърнало е синьото – с цялата му стандартна меланхолия и тежест, установени през безбройните исторически итерации – в цвета на пламенност и безпокойство.

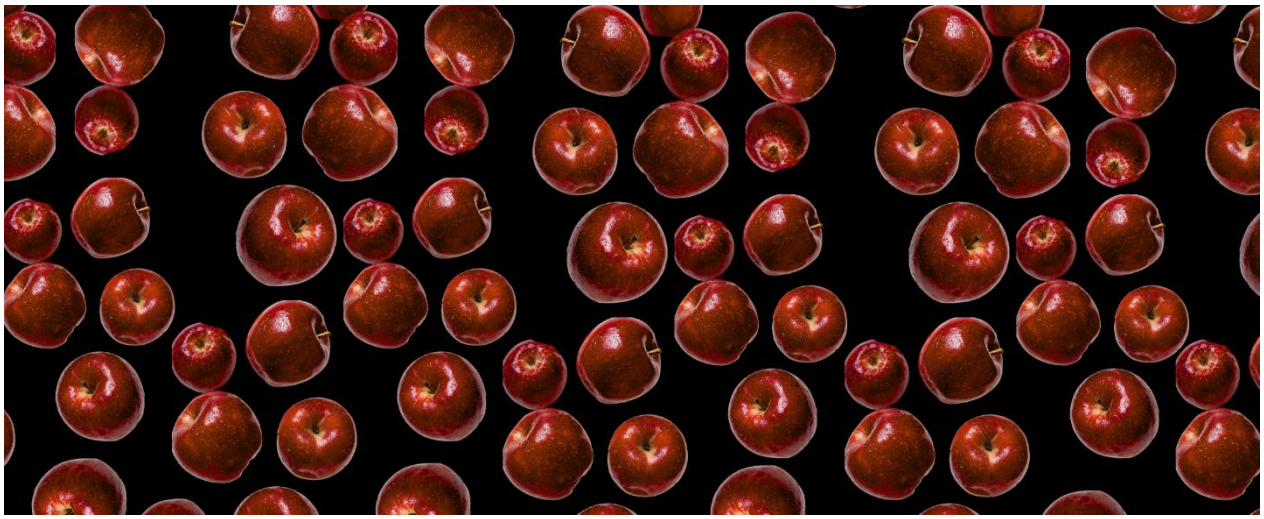

ROTT

Мая Димова

24.04.-петък, 18 ч.

Разпадът – обективиран. В центъра на инсталацията е символ стар като света, едновременно фантастичен и реален, библейски и обвързан с поп културата – ябълката. Плод, който е едновременно край и начало. Мая Димова превежда символизма на ябълката на визуалния език на модата; ансамблите преминават през стадиите на живота на плода, от семето, зрялата червена ябълка и, през хронологията на трансформациите, до гниещите, разпадащи се останки от тази емблема на мъдрост, живот и страст.

Ябълката помирява различни времеви рамки и състояния на битието. Тя е едновременно хранителна и нетрайна, смъртна и вечна. В контекста на колекцията ROTT, нейната символика е драпирана върху живото човешко тяло – също толкова непостоянно и уплашено от разпада, също толкова адаптиращо се, подложено на безкрайна трансформация. Органични силуети и цветови гами, както и тъкани, отпращащи към биологизма на плода, размиват границите между ябълката и човешкото тяло, създават усещане за обем и движение. Няма граница между живота и смъртта – раждането автоматично дава начало на разпада, което води до необятността на живота post factum.

СЕЛА / SELAH

Теодора Пенкова

25.04-събота, 18 ч.

СЕЛА: „Спри, поеми си дъх и размишлявай". Момент на активна пауза – прекъсване на музика или текст, с цел присъстващият да осмисли чутото и видяното, преди да продължи напред. Инсталацията завладява пространството на шоурума на MINOBR като топъл полъх, разпръсква нежна светлина в тъмната атмосферата, установявайки се на модната сцена на домакина чрез мирна интеграция. Творецът не присъства, но отсъствието му е достатъчно – неговият творчески процес говори сам за себе си. Практиката на дизайнера, в която той обикновено се усамотява, в случая ангажира публиката, като предоставя надникване в процеса на разработка. Той е разкрит чрез работно място, от което сякаш току-що е станал и е отишъл да направи кратка почивка. Инсталацията докосва всички сетива, като стимулира артистичното любопитство; съчетава ролята на дизайнера и зрителя, както и интериора на шоурума с мекотата на „Милувка".

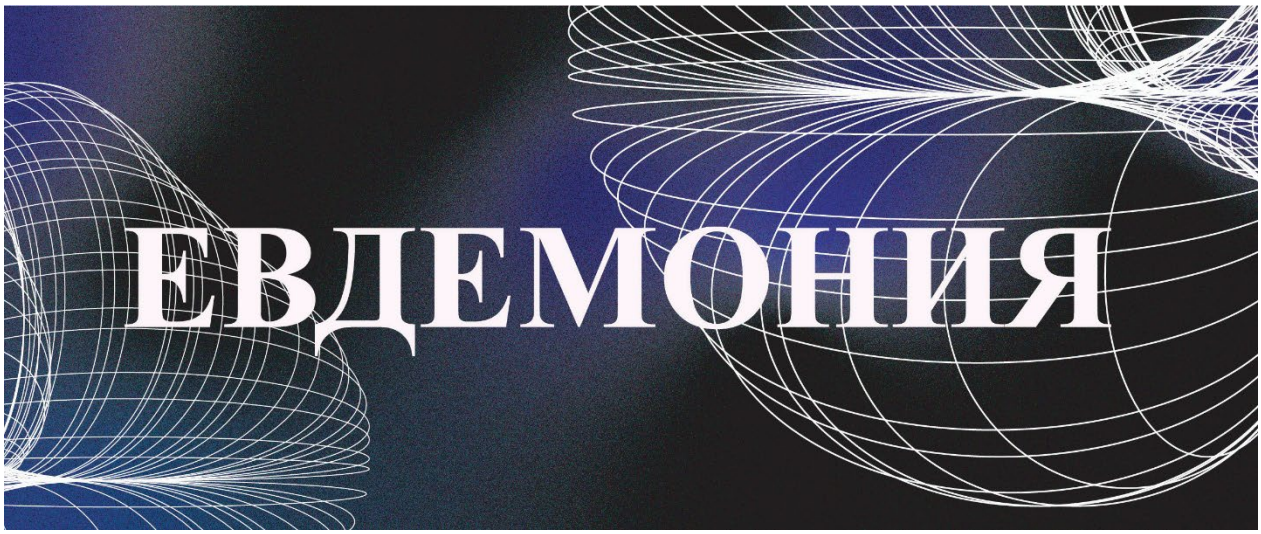

Водещ проекта: проф. д-р Мариела Гемишева

Куратор: Ада Ефтимова (докторант в програма „Психология на изкуството“, НХА)

Фотограф: Владислава Григорова (докторант в програма „.Фотография“, НХА)

Графичен дизайн: Николай Попов (магистърска степен сп. „ Моден мениджмънт и брандинг “, НХА)

Координатор: Сиана Дамянова (магистърска степен сп. „Моден дизайн“, НХА)